

Declaració de la Societat Catalana de Biologia (SCB)

EN MOTIU DE LA CELEBRACIÓ DEL CENTENARI DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Barcelona, 19 de juny de 2007.

En el segle actual, el paper central de la biologia en les fronteres del coneixement serà, amb tota seguretat, cabdal.

Ens ho està demostrant, per exemple, el desxiframent del funcionament del cervell; l'expressió i regulació del genoma; la construcció de nanomàquines i les seves aplicacions; la contribució de la recerca biològica en la definició de les biotecnologies per a la sostenibilitat del planeta; l'estudi i comprensió de la biodiversitat, des dels nous microorganismes fins a les profunditats marines i els ambients extrems, i la necessitat de preservar-la, fent-la compatible amb el creixement de la població humana.

També el paper de la manipulació genètica i cel·lular sobre animals i plantes, i les possibilitats relacionades amb la lluita contra la fam i la pobresa, la recerca biològica i biomèdica per al desenvolupament de tractaments genètics, cel·lulars i biotecnològics útils per al diagnòstic i la lluita contra malalties humanes (infertilitat, malalties genètiques, cardiovasculars, neurològiques, el càncer, l'envelliment, etc.), i per comprendre l'herència d'aquestes malalties. Tot plegat sense oblidar les fronteres de la recerca amb els animals (cura de l'ètica i l'estètica de la utilització de models animals d'investigació).

En aquest segle XXI, doncs, les repercussions socials de la recerca en el camp de les ciències de la vida seran més evidents que mai. **La ciutadania necessita rebre informació fidedigna, objectiva i entenedora sobre els avenços científics en les diferents àrees de la biologia** per tal de poder participar amb criteri en els debats socials que aquests susciten. Per altra banda, en un país on la major part de la recerca es realitza amb fons públics, resulta obligat fer partícips els contribuents de la tasca que es realitza als nostres centres de recerca. Així doncs, **comunicar la ciència i la recerca a la societat de manera adient i efectiva ha de ser una prioritat dels professionals de la biologia.**

En aquest context, és de suma importància una familiarització adequada de la ciutadania en general i dels professionals en particular en els nous coneixements. Per aquest motiu, **la biologia ha de tenir un pes específic**

en els plans d'estudi de formació secundària, proporcionat amb la importància que socialment avui té i vol tenir. Així mateix, **les universitats catalanes han de tenir el suport adequat perquè puguin convertir-se en un referent de l'ensenyament de la biologia**, capaces d'atraure bons estudiants d'arreu i proporcionar la formació dels futurs professionals. L'explosió de coneixement generat per la recerca en ciències de la vida ha ocasionat una velocitat inusual en **la seva transformació en aplicacions pràctiques, productes i serveis**: sectors industrials tradicionals es regeneren i noves empreses apareixen arreu, basades en aquest coneixement.

Catalunya no pot permetre's quedar-se fora dels països que han optat pel coneixement com a motor econòmic. **Cal una aposta seriosa per a la recerca, per generar coneixement a les nostres universitats, centres, hospitals i empreses.** Catalunya s'ha de dotar d'un sistema efectiu que permeti posar en valor aquest coneixement. La cultura emprenedora ha d'entrar a les nostres universitats, des de les estructures de gestió fins a aquells que afronten diàriament el repte d'avançar en el coneixement. Hem de ser capaços de generar un col·lectiu d'investigadors, gestors i emprenedors que facin que la inversió feta a casa nostra esdevingui riquesa i progrés també aquí, a casa nostra. Això no s'improvisa. Necessitem doncs:

- una **aposta decidida del govern** que permeti el desenvolupament dels programes de recerca en ciències de la vida de llarga durada ("**pacte per la ciència**"); que disminueixi la percepció de risc i animi la inversió privada
- **professionals formats** en tots els àmbits que envolten la recerca i la seva transferència
- la visualització de **Catalunya com a entorn innovador**, capaç d'atraure talent i empreses d'arreu

La Societat Catalana de Biologia, en tant que col·lectiu de tots aquells que fan de les ciències de la vida la seva tasca diària (investigadors, ensenyants, gestors, empresaris), representa una **plataforma d'opinió contrastada per als ciutadans i els governants**, i des d'aquí vol oferir-se com a referent per a tots ells.